

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра практичної психології

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОКШП 1.2.11. «ПЕДАГОГІКА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
ПСИХОЛОГІЇ»**

Освітньо-професійна програма «Практична психологія»
Спеціальність 053 Психологія
Факультет філології та масових комунікацій

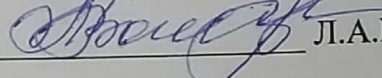
ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання психології» для здобувачів вищої освіти за ОС «бакалавр», спеціальності 053 Психологія (освітньо-професійна програма «Практична психологія».
Маріуполь: МДУ, 2020. 18с.

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практичної психології Мойсеєнко Р.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології
Протокол №1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри практичної психології Л.А.Варава

© Мойсеєнко Р.М., 2020
© МДУ, 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	05 Соціальні та поведінкові науки	нормативна	
Модулів – 2	053 Психологія (Практична психологія)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Загальна кількість годин - 180		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		28 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	14 год.
		Самостійна робота	
		102 год	138 год.
		Індивідуальні завдання:	
18 год.	18 год.		
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33% / 66%

для заочної форми навчання – 20% / 80%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є озброєння студентів методичними знаннями щодо планування та проведення уроків у закладах загальної середньої освіти; забезпечення практичної підготовки студентів щодо викладання психології в закладах освіти; формування у студентів стійкої мотивації педагогічної діяльності; розвиток вмінь та навичок з організації та проведення уроків у загальноосвітній школі.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання психології» є:

- Ознайомлення з закономірностями та принципами викладання психології в закладах загальної середньої освіти;
- Надання відомостей про сучасні технології навчання психології;
- Допомога в осмисленні сутності механізмів навчальної діяльності учнів;
- Озброєння вміннями творчо використовувати найбільш раціональні й ефективні методи та форми навчання психології, складати конспекти традиційних та інноваційних уроків та здійснювати власну викладацьку діяльність на підставі створених методичних моделей;
- Розвиток самостійного творчого мислення через аналіз, систематизацію, співставлення різноманітних технологій викладання психології;
- Формування професійно значущих якостей студентів у процесі самостійного опрацювання навчального матеріалу;
- Стимулювання самовиховання, самовдосконалення та самоосвіти студентів.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. У структурі освітньої програми підготовки фахівця навчальна дисципліна «Педагогіка та методика викладання психології» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки.

Передумови вивчення дисципліни. Вивченню дисципліни «Педагогіка та методика викладання психології» за ОП «Практична психологія» має передувати «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Загальна психологія», «Вікова психологія».

Результати навчання. У ході вивчення курсу студент освітньої програми «Практична психологія» набуває таких компетенцій:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності: Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя (КЗ 1); здатність

ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово (КЗ 3); здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку (КЗ 4).

Спеціальні компетентності: Володіти комплексом психологічних знань з фундаментальних та прикладних дисциплін: загальної, соціальної, вікової та педагогічної психології, психодіагностики, консультування (КП 1); організувати і виконувати науково-психологічні дослідження певної проблеми (КП2); адаптувати консультативний процес до вікових особливостей, специфіки запитів клієнта та його психологічної проблематики (КП3); впроваджувати різні теоретико-методологічні підходи в психокорекційній роботі (КП 4); нівелювати деструкції міжособистісних стосунків у педагогічних колективах та групах (КП 5); сприяти особистісному зростанню учасників консультативного та психокорекційного процесів (КП 6); будувати навчальну та просвітницьку роботу в контексті вікової специфіки слухачів (КП 7); добирати оптимальні засоби та прийоми спілкування у процесі взаємодії з клієнтом КП 8).

Відповідно ОП «Педагогіка та методика викладання психології» як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких навчальних результатів:

Використання базових теоретико-методологічних понять психологічної науки та практики в усіх формах професійної діяльності (ПР 1); здійснення професійної діяльності, спираючись на розуміння закономірностей функціонування психічних явищ, природи та психологічної структури особистості (ПР 2); супровід освітнього процесу з урахуванням вікових, психічних та особистісних новоутворень (ПР 3); володіння діагностичним інструментарієм, дотримуючись усіх відповідних вимог до його використання (ПР 4); планування та здійснення експериментального дослідження і моніторингу актуальних проблем в освітньому та соціальному просторі (ПР 5); сприяння вирішенню наявних протиріч у міжособистісних, організаційних та професійних відносинах (ПР 8); створення умов для встановлення, розвитку та оптимізації дитячо-батьківських відносин, враховуючи вікові та особистісні новоутворення дитини (ПР 9); вирішувати завдання із створення та підтримки оптимального психологічного мікроклімату в міжособистісних стосунках у сімейних, організаційних та суспільних системах (ПР 11); здатність ефективно взаємодіяти з представниками різних соціальних інституцій, установ та організацій (ПР 12); вирішення професійних завдань в рамках освітньої установи, враховуючи спрямованість та профільність її діяльності, а також специфіку контингенту (ПР 13); вирішення професійних завдань з формування соціальних навичок і компетенцій, розвитку особистісних новоутворень, використовуючи традиційні та новітні техніки й технології психологічної роботи (ПР 14); здійснення профорієнтаційної діяльності, спрямованої на вирішення завдань усвідомленого професійного вибору, аналізу наявних

ресурсів, розвитку мотиваційного компоненту в структурі особистості (ПР 15); вирішення професійних завдань, пов'язаних з формуванням здатностей і навичок соціально-психологічного проектування, цілепокладання та планування (ПР 16).

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- основні закономірностей та механізмів викладання психології як навчального предмету в загальноосвітній школі;
- основні принципи викладання психології;
- види програми з психології;
- традиційні та інноваційні форми та методи навчання;
- вимоги щодо проведення уроку з психології;
- типи та структуру уроків.

вміти:

- аналізувати наукову, методичну літературу;
- розробляти робочу програму з психології;
- розробляти плани-конспекти уроків;
- розробляти методичні рекомендації з проблем навчання психології дітей різного віку;
- спостерігати і аналізувати освітню та психологічну роботу з учнями;
- використовувати кращий психологічний досвід роботи педагогічних працівників у своїй професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

Загальні основи педагогіки

Тема 1. Педагогіка як наука

Поняття про педагогіку як науку і навчальну дисципліну. Передумови виникнення та розвитку педагогічної теорії. Основні джерела розвитку педагогічної науки.

Виникнення і розвиток педагогічної теорії в Україні, характеристика основних етапів її становлення: донауковий, етап виникнення теоретичних концепцій виховання і освіти, етап розвитку педагогічної думки. Місце педагогіки в системі наук, що вивчають людину.

Основні поняття: педагогіка, виховання, навчання, освіта, педагогічний процес, педагогічна взаємодія, освітня технологія, система педагогічних наук.

Тема 2. Розвиток, формування та виховання особистості

Поняття про розвиток дитини. Біологічне та соціальне у розвитку людини. Сутність понять: людина, особистість, індивідуальність. Рушійні сили розвитку особистості: загальні та індивідуальні, внутрішні та зовнішні протиріччя. Загальні закономірності розвитку особистості. Видатні вчені Б.Г. Ананьєв, П.П. Блонський, Л.С. Виготський, Г.С. Костюк,

С.Л. Рубінштейн про розвиток особистості. Поняття про процес акселерації. Теорії виникнення акселерації: геліогенна, гетерозії, урбанізації, нутритивна, опромінювання. Поняття про процес ретроації.

Основні поняття: процес розвитку особистості, формування особистості, індивідуальність, акселерація, спадковість, середовище, виховання, активна діяльність.

Тема 3. Мета виховання в педагогіці

Сутність поняття «мета виховання». Загальна та індивідуальна мета виховання. Значення мети виховання для педагогічної теорії та практики. Мета виховання в різних типах суспільно-економічних формацій. Фактори визначення мети й характеру виховання: рівень розвитку продуктивних сил і виробничих відносин; темпи науково-технічного і соціального прогресу; економічні можливості суспільства, рівень розвитку педагогічної теорії, можливості навчально-виховних установ.

Основні поняття: мета виховання, всебічний та гармонійний розвиток особистості, індивідуальність, акселерація, ретроація, спадковість, середовище, виховання, активна діяльність.

Тема 4. Професійна майстерність вчителя психології

Сутність поняття «педагогічна майстерність» та її значення у професійній діяльності викладача вищого навчального закладу.

Характеристика складових частин педагогічної майстерності (досконале знання вчителем предмету викладання, знання методики викладання свого предмета, знання законів педагогіки та психології, розуміння духовного світу дітей, позитивні соціально-психологічні риси вчителя, наявність педагогічного такту, власний педагогічний досвід, творчий підхід до роботи, культура педагогічного мовлення).

Творчість педагога – основа його професійної діяльності. Рівні сформованості творчого мислення (елементарний, базовий, творчий).

Основні поняття: педагогічна майстерність, складові педагогічної майстерності, педагогічна творчість, рівні сформованості творчого мислення.

Тема 5. Педагогічна техніка вчителя психології

Поняття педагогічної техніки, як сукупності прийомів, що допомагають педагогу краще, яскравіше, доцільніше впливати на особистість. Значення педагогічної техніки у професійній діяльності вчителя психології.

Внутрішня техніка як створення внутрішнього переживання особистості, психологічне налаштування вчителя на майбутню діяльність через вплив на розум, волю й почуття. Засоби психологічного настроювання: музикотерапія, трудотерапія, імітаційна гра, бібліотерапія, самонавіювання).

Зовнішня техніка викладача, його імідж. Вимоги до зовнішнього вигляду вчителя. Поняття естетичної виразності одягу педагога.

Основні поняття: педагогічна техніка, техніка саморегуляції, зовнішня та внутрішня техніка, засоби психологічного настроювання, міміка, пантоміміка вчителя, імідж педагога.

Змістовий модуль II.

Теоретичні основи виховання

Тема 1. Сутність процесу виховання

Процес виховання та його особливості: цілеспрямованість двосторонній характер, багатогранність, тривалість у часі, безперервність, комплексність, поступове виявлення результатів виховних впливів.

Структурні елементи процесу виховання: мета виховання, сучасні завдання виховання, закономірності виховного впливу на учнів, принципи виховання, зміст виховання, форми організації виховання, методи, прийоми, засоби виховання, результати виховання.

Діалектика процесу виховання. Рушійні сили виховного процесу. Компоненти процесу виховання: свідомість особливості, її емоційно-почуттєва сфера, навички і звички поведінки. Поняття про суб'єкти та об'єкти виховання. Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Концепція національного виховання про психолого-педагогічний аспект готовності педагога до здійснення виховної роботи.

Основні поняття: процес виховання, структурні елементи процесу виховання, рушійні сили виховного процесу, самовиховання, перевиховання.

Тема 2. Основні закономірності і принципи виховання

Поняття про закономірності. Закономірності виховання: єдність навчання, виховання і розвитку дитини в навчально-виховному процесі; спільність педагогічного і учнівського колективів у досягненні цілей виховання; прагнення педагогів до загальної вихованості. Врахування закономірностей в процесі виховної роботи.

Поняття про принципи виховання. Специфіка принципів виховання: обов'язковість і повнота втілення в практику, комплексність, рівнозначність. Основні принципи виховання: суспільна спрямованість виховання, зв'язок з життям, опора на позитивне у вихованні, особистісно-діяльнісний підхід, єдність вимог школи, сім'ї і громадськості. Правила реалізації принципів у виховному процесі.

Основні поняття: закономірність виховання, принципи виховання.

Тема 3. Зміст і основні напрями виховання

Сутність процесу виховання у сучасній школі. Основні ідеї вибору змісту виховання: реалізм мети виховання, базова культура особистості, національна основа виховання, спільна діяльність вихованців та вихователів, культура життєвого самовираження; особистісна спрямованість виховання, добровільність.

Система основних напрямів виховання: розумове, моральне, патріотичне, трудове, художньо-естетичне, фізичне, екологічне, правове, статеве. Основні завдання розумового виховання. Поняття «Культура розумової праці», «науковий світогляд учня». Шляхи формування наукового

світогляду учнів. Завдання морального виховання. Методологічна основа морального виховання. Зміст морального виховання в національній школі. Система моральних цінностей.

Трудове виховання та його значення. Вимоги до трудової діяльності учнів. Елементи системи трудового виховання учнів. Профорієнтаційна робота в школі: її зміст і завдання.

Основні поняття: розумове, моральне, трудове, художньо-естетичне, фізичне, екологічне, правове, статеве виховання.

Тема 4. Загальні методи виховання

Поняття про методи виховання. Засоби виховання. Прийоми виховання. Класифікація методів виховання.

Методи формування свідомості особистості. Розповідь як метод емоційного впливу. Вимоги до змісту розповіді й характеру її проведення. Роз'яснення та особливості його використання. Навіювання й умовляння як різновиди роз'яснення. Бесіда як метод виховання. Фронтальна та індивідуальна бесіда. Побудова бесіди. Особливості проведення бесіди. Шкільна лекція, етапи підготовки та її проведення. Диспут як головний метод формування свідомості особистості. Метод позитивного прикладу. Психологічна основа прикладу.

Методи формування досвіду суспільної поведінки й діяльності. Педагогічна вимога. А.С. Макаренко про значення методу педагогічної вимоги. Форми вимоги (пряма, опосередкована). Опосередковані вимоги: прохання, довір'я, осуд, погроза. Громадська думка як колективна вимога. Шляхи формування громадської думки. Вправи як метод виховання. Метод привчання. Умови застосування методу привчання. Доручення як метод формування досвіду суспільної поведінки. Метод виховуючи ситуацій. Прийоми створення виховуючи ситуацій: творчі, гальмуючі.

Методи стимулювання і діяльності вихованців. Функції методів: регулювання, коригування, стимулювання. Метод змагання. Особливості його застосування в шкільній практиці. Метод заохочення. Види заохочення. Покарання як метод педагогічного впливу. Види покарання. Умови підвищення виховної ефективності заохочення і покарання.

Основні поняття: метод виховання, класифікація методів виховання.

Тема 5. Виховання особистості в колективі

Колектив як форма виховання. Поняття про колектив. Ознаки колективу. Особливості дитячого колективу. Типи колективів. Функції колективу: організаторська, виховна, стимулююча. Закони життя дитячого колективу. Стадії розвитку дитячого колективу: створення колективу учнів, вплив активу на весь колектив, вплив громадської думки, самовиховання. Шляхи згуртування учнівського колективу: система перспективних ліній. Види перспектив. Сутність принципу паралельної дії. Стилї взаємовідносин у колективі.

Учнівський комітет. Учнівське самоврядування. Умови підвищення ефективності учнівського самоврядування. Функції органів самоврядування. Функції органів самоврядування. Види спільної діяльності. Учнівські збори та їх значення в житті колективу.

Основні поняття: дитячий колектив, стадії розвитку колективу, учнівське самоврядування.

Змістовий модуль III. ***Теоретичні основи методики викладання психології***

Тема 1. Методика викладання психології як психолого-педагогічна дисципліна

Загальна характеристика методики викладання психології як психолого-педагогічна дисципліни. Завдання методики викладання психології в загальноосвітній школі.

Дидактика як основа методики викладання психології. Характеристика навчання як об'єкту методики викладання психології. Викладання та учіння як складові процесу навчання.

Основні структурні елементи навчання (мета навчання, зміст освіти, методи навчання, організаційні форми навчання, реальний результат).

Основні поняття: методика викладання психології, дидактика, учіння, навчання, викладання, рівні оволодіння методикою викладання, підходи у викладання психології, процес пізнання.

Тема 2. Дидактичні закономірності та принципи викладання психології

Поняття закономірності навчання. Характеристика загальних та конкретних закономірностей навчання (дидактичні, психологічна, управлінські, соціологічні, організаційні).

Характеристика основних принципів викладання психології: принцип виховуючого навчання, принцип зв'язку навчання з життям, принцип науковості та доступності, принцип систематичності й системності, принцип активності й самостійності учнів, принцип міцності знань, умінь та навичок, принцип індивідуального підходу до учнів, принцип наочності навчання).

Основні поняття: дидактична закономірність, принцип навчання, системність та систематичність, наочність, науковість та доступність як принципи навчання, правило навчання.

Тема 3. Загальні методи викладання психології

Поняття про методи навчання. Співвідносність понять «метод навчання» та «прийом навчання». Різні підходи до класифікації методів навчання.

Класифікація методів навчання за Ю.К. Бабанським: методи організації навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання навчально-

пізнавальної діяльності; методи контролю і самоконтролю навчально-пізнавальної діяльності.

Активні методи навчання як способи активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, які спонукають їх до активної розумової діяльності у процесі оволодіння матеріалом. Класифікація активних методів навчання.

Основні поняття: метод навчання, прийом навчання, класифікація методів навчання, методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності, методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації, методи стимулювання і мотивації учіння, методи контролю і самоконтролю.

Тема 4. Організаційні форми викладання психології

Поняття організаційних форм навчання та їх ознаки. Класифікація форм навчання за кількістю, за місцем навчання, за часом навчання), за дидактичною метою, за тривалістю часу навчання.

Класно-урочна форма навчання психології та основні вимоги до неї. Урок як основна форма організації навчання психології. Типологія сучасних уроків. Структура традиційних уроків та основні вимоги до сучасного уроку психології. Нетрадиційні уроки. Класифікація уроків в залежності від реалізації основних компонентів навчання.

Форми організації діяльності учнів на уроках психології (індивідуальна, фронтальна, колективна, групова). Специфіка організації індивідуальної, групової, колективної форм роботи на уроках психології.

Основні поняття: форми навчання, урок, класно-урочна форма організації навчання, типи уроків, структурні компоненти уроків, вимоги до уроку, нетрадиційні уроки, способи організації навчальної діяльності, допоміжні форми навчання.

Тема 5. Новітні підходи до процесу викладання

Характеристика традиційних та новітніх парадигм навчання. «Зона розумового навантаження» Наслідки знанієвої парадигми. Когнітивна парадигма. Гуманістична парадигма.

Поняття педагогічної інновації як результату творчого пошуку, оригінальних, нестандартних рішень. Взаємозв'язок класичних та альтернативних підходів у навчанні.

Адаптивне навчання. Теорія поетапного формування розумових дій як основа адаптивної системи навчання. Розвивальне навчання та його принципи.

Концепція активізації пізнавальної діяльності учнів, його умови (створення сприятливого мікроклімату, формування позитивної мотивації, організація навчального спілкування).

Основні поняття: педагогічна парадигма, педагогічна теорія, інновація в дидактиці, підхід у вихованні, адаптивне навчання, теорія поетапного формування розумових дій, розвивальне навчання, активізація пізнавальної діяльності.

Змістовий модуль IV.

Технологія викладання психології

Тема 1. Методика планування занять з психології

Поняття планування навчальної дисципліни. Шкільний навчальний план як основа предметного планування. Індивідуальні та експериментальні варіанти навчальних планів.

Навчальна програма як документ, що визначає зміст та обсяг знань з кожного навчального предмета, умінь навичок, які підлягають засвоєнню. Складові частини програми.

Вимоги до навчальних програм: високий науковий рівень, виховний потенціал, виділення «вузлів знань», генералізація навчального матеріалу на основі фундаментальних положень сучасної науки, реалізація між предметних зв'язків тощо. Особливості календарного й тематичного планування.

Основні поняття: навчальний план, навчальна програма, елементи навчальної програми, календарне планування, тематичне планування з психології.

Тема 2. Методика складання плану-конспекту уроку психології

Урок як основна організаційна форма навчання. Педагогічні вимоги до сучасного уроку. Монолог вчителя на уроці як прихований діалог.

Підготовка вчителя до уроку. Попередній етап підготовки до уроку (вивчення учнів класу. План-конспект уроку та вимоги до нього. Складові частини поурочного плану.

План-конспект уроку як ознака особистого педагогічного почерку. Методика написання плану-конспекту уроку. Засоби організації особистісно-орієнтованого навчання на уроці.

Основні поняття: урок, етапи уроку, план-конспект уроку, етапи підготовки до уроку, структура уроку, психологічні аспекти уроку, засоби навчання, особистісно-орієнтоване навчання.

Тема 3. Технологія та техніка проведення уроку психології

Створення плану-конспекту уроку психології за обраною темою з наступним проведенням фрагменту спланованого уроку.

Поняття аналізу уроку та його складові (оцінка ступеню розкриття теми уроку та досягнення мети, доцільність обраних методів. Прийомів та засобів навчання, методика перевірки й оцінки знань учнів, її ефективність, поведінка учнів протягом уроку (ступінь зацікавленості, позитивна мотивація навчальної діяльності тощо). Психологічні аспекти уроку (інтелектуальний та емоційний фон, активність), висновки та пропозиції).

Шляхи підвищення ефективності уроку. Головні тенденції розвитку теорії уроку та шляхи його удосконалення.

Основні поняття: план-конспект уроку, структура уроку, аналіз уроку, триєдина мета, підвищення ефективності уроку, теорія уроку, шляхи вдосконалення уроку.

Тема 4. Самостійна робота учнів з психології

Домашня навчальна. Види домашніх завдань: робота з текстом підручника, розв'язання психологічних задач, виконання письмових робіт, читання певних статей, науково-популярних журналів, заучування напам'ять, виконання завдань творчого спрямування.

Вимоги до організації домашніх завдань: стимулювання позитивних мотивів діяльності школярів, повна увага класу під час пояснення домашніх завдань, проведення інструктажу, пропонування творчих робіт, здійснення індивідуалізації навчальних завдань, врахування обсягу домашніх завдань, систематична перевірка домашніх завдань).

Основні поняття: домашня навчальна робота, види домашніх завдань, умови ефективності самостійної пізнавальної діяльності учнів.

Тема 5. Оцінка та контроль пізнавальної діяльності учнів

Поняття про контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів. Компоненти контролю: перевірка, оцінка та облік.

Функції контролю: контролююча, навчальна, діагностично-керуюча, стимулюючо-мотиваційна, розвивальна, виховна.

Принципи контролю. Види контролю та їх особливості (попередній, поточний, періодичний, підсумковий контроль). Методи контролю..

Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів.

Основні поняття: контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів, перевірка, оцінка, облік, функції контролю, принципи контролю, види й методи контролю, вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<i>Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки</i>													
Тема 1. Педагогіка як наука	8	2				6	8	2					6

Тема 2. Розвиток, формування та виховання особистості	8		2			6	8					8
Тема 3. Мета виховання в педагогіці	8	2				6	8					8
Тема 4. Професійна майстерність вчителя	8	2	2			4	8					8
Тема 5. Педагогічна техніка вчителя психології	8		2			6	8		2			6
Разом за змістовим модулем 1	40	6	6			28	40	2	2			36
Змістовий модуль II. Теоретичні основи виховання												
Тема 1. Сутність процесу виховання	8	2				6	8	2				6
Тема 2. Основні закономірності і принципи виховання	8	2				6	8					8
Тема 3. Зміст і основні напрями виховання	8	2	2			4	8		2			6
Тема 4. Загальні методи виховання	8	2	2			4	8		2			6
Тема 5. Виховання особистості в колективі	8		2			6	8					8
Разом за змістовим модулем 2	40	8	6			26	40	2	4			34
Змістовий модуль III. Теоретичні основи методики викладання психології												
Тема 1. Методика викладання психології як психолого-педагогічна дисципліна	8	2				6	8					8

Тема 2. Дидактичні закономірності та принципи викладання психології	8	2				6	8					8
Тема 3. Загальні методи викладання психології	8	2	4			2	8	2	2			4
Тема 4. Організаційні форми викладання психології	8	2	4			2	8					8
Тема 5. Новітні підходи до процесу викладання	8		2			6	8		2			6
Разом за змістовим модулем 3	40	8	10			22	40	2	4			34
<i>Змістовий модуль IV. Технологія викладання психології</i>												
Тема 1. Методика планування занять з психології	8	2				6	8	2				6
Тема 2. Методика складання плану-конспекту уроку психології	8	2	4			2	8	2				6
Тема 3. Технологія та техніка проведення уроку психології	10	2	4			4	10		4			6
Тема 4. Самостійна робота учнів з психології	8					8	8					8
Тема 5. Оцінка та контроль пізнавальної діяльності учнів	8		2			6	8					8
Разом за змістовим модулем 4	42	6	10			26	42	4	4			34
Модуль 2												
ІНДЗ						18						18
Усього годин	180	28	32			18	102	180	10	14		18 138

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Розвиток, формування та виховання особистості	2	
2.	Професійна майстерність вчителя	2	
3.	Педагогічна техніка вчителя психології	2	2
4.	Зміст і основні напрями виховання	2	2
5.	Загальні методи виховання	2	2
6.	Виховання особистості в колективі	2	
7.	Загальні методи викладання психології	4	2
8.	Організаційні форми викладання психології	4	
9.	Новітні підходи до процесу викладання	2	2
10.	Методика складання плану конспекту уроку з психології	4	
11.	Технологія та техніка проведення уроку психології	4	4
12.	Оцінка та контроль пізнавальної діяльності учнів	2	
	Разом	32	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Педагогіка як наукова галузь знань	6	8
2.	Поняття методичної майстерності та її складові	6	8
3.	Педагогічна техніка вчителя психології	6	8

4.	Культура та образно-виразна характеристика мовлення вчителя психології	6	8
5.	Технологія педагогічного спілкування	6	8
6.	Дидактика як теоретична основа методики викладання психології	6	8
7.	Характеристика основних принципів викладання психології	6	8
8.	Класифікація методів навчання	6	8
9.	Форми організації навчальної роботи: семінар, факультатив, екскурсія	6	8
10.	Характеристика уроку як основної форми навчальної роботи	6	8
11.	Розробка 2-х план – конспектів уроку		10
12.	Позакласні форми організації навчальної роботи	6	8
13.	Нестандартні уроки	6	8
14.	Педагогічна інновація. Концепція активізації пізнавальної діяльності учнів.	6	8
15.	Види навчальних планів	6	8
16.	Засоби організації особистісно-орієнтованого навчання на уроці	6	8
17.	Технологія педагогічного спілкування	6	8
	Разом	102	138

Самостійна робота студентів в межах, визначених тематичним планом дисципліни, проводиться у наступних формах:

- опрацювання основних тем курсу на основі лекційного матеріалу;
- самостійне вивчення окремих питань та тем відповідно до рекомендованої учбово-методичної літератури;
- підготовка доповідей і виступів на семінарських заняттях, самостійний пошук додаткових інформаційно-довідкових джерел з метою посилення відповідної аргументації;
- розв'язування задач та виконання інших розрахунків і формування висновків на практичних заняттях;
- підготовка до різних форм проміжного (поточного і модульного) контролю (контрольних робіт, тестових завдань тощо).

За власним бажанням та вибором студента додатково, з метою отримання додаткових балів, він може виконати реферат на одну із тем, запропонованих викладачем, або запропонувати та погодити з викладачем власну тему.

Мета самостійної роботи - опрацювати додаткову інформацію з теоретичних питань, розглянутих на лекціях, дозволяє одержати додаткові знання у поєднанні з аудиторним навчанням.

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання – вид позааудиторної самостійної роботи студента навчального або навчально-дослідного характеру, яке виконується у процесі вивчення програмового матеріалу навчального курсу «Педагогіка та методика викладання психології» і завершується разом зі складанням підсумкового екзамену з даної навчальної дисципліни.

1.Розробка 2-х планів-конспектів уроків із загальної психології. Тема обирається студентом самостійно. План-конспект у роздрукованому вигляді здається викладачеві.

2.Реферат на тему: «Система освіти в країнах світу» (Країна обирається з вибором студента).

Загальні вимоги до виконання:

1.Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер.

2.Виконується з додержанням всіх технічних вимог до написання реферату.

3.Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання: плани-конспекти -10 балів, реферат – 10 балів.

10. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються наступні методи: словесні (бесіда, обговорення), наочні (показ, ілюстрації, мультимедійна презентація), практичні (конспектування статей, підготовка плану роботи над науковим дослідженням, підготовка доповідей тощо).

11. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарському занятті

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень</i>
2 бали	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, вільно використовує наукову термінологію, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
1 бал	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Виконання завдань на семінарських заняттях передбачено в аудиторії, яка обладнана комп'ютерною технікою, в якій є доступ до мережі Інтернет, проектор мультимедійний, екран, дошка настінна маркерна, використовувати мультимедійні презентації, наочний матеріал тощо.

15. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання психології» для здобувачів вищої освіти за ОС «бакалавр» спеціальності 053 Психологія (освітня програма «Практична психологія». Маріуполь: МДУ, 2020. 18с.
2. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять.
3. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.
4. Тестові завдання до курсу.
5. Перелік питань для самоконтролю знань студентів.

16. Рекомендована література

Базова

1. Бондар В. Дидактика: підручник/В. Бондар. Київ: Либідь, 2005. 264 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка: навчальний посібник/ Н.П. Волкова. Київ: Академвидав, 2007. 616 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка: навчальний посібник / І. В. Зайченко. Київ: Освіта України, «КНТ». 2008. 528 с.
4. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник / Н. Є. Мойсеюк. Київ. 2009. 700с.
5. Нова українська школа: поради для вчителя / під заг. ред. Н.М Бібік. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
6. Педагогіка: навч. посібник /В.М. Галузяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. Вінниця: Планер. 2012. 400 с.
7. Педагогіка: навч. посібник / За ред. М. М. Фіцули. Київ: Академвидав. 2008. 560 с.
8. Педагогіка: Хрестоматія /Уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. Київ: Знання-Прес. 2006. 700 с.
9. Педагогічна майстерність: підручн. / За ред. І. А. Зязюна. 4 те вид, доп., перероб. Київ: Вища школа. 2008. 376 с.
10. Педагогічна майстерність: Підручник /І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.В. Кривонос та ін.; За ред. І.А.Зязюн.-2-ге вид., допов. і переробл. Київ, 2004.
11. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: підручник / С.О. Сисоєва. Київ, 2006.

Додаткова

1. Косенко Ю.М. Основи загальної педагогіки. Курс лекцій для студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Маріуполь, 2005.
2. Мазуха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005.
3. Омеляненко В.Л. Педагогіка: тестові завдання і ситуації: навч. посіб. / В.Л. Омеляненко, А. І. Кузьмінський, Л.П. Вовк. Київ: Знання, 2008. 391 с.
4. Педагогіка: навч. посіб. /В.М. Галузяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. 3-є вид., випр. і доп. Вінниця: ДП Державна картографічна фабрика, 2006. 400с.

17. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
2. Про освіту Закон України.
URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof>.
3. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір.
URL <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001>.
4. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. URL: <http://osvita.in.ua/index.php?option>. 3

